

AKATALPA

Mart 2017 - Sayı 207

Aylık Şiir ve Eleştiri Dergisi

ISSN 1305 - 7685

Hüseyin ALEMDAR

HIÇ/İZ

1
Metal ve metafizik
senden hatıra
üzerimdeki parçalar

2
İyi ki her daim gizli başyapıt haz
ki *çokşimdi*
ne kadar da az

3
Erotizmin kırmızı ateşini üfle içime
eğretilemeler nefes imgeler nefes
şiir ki *Çifte Alev**
hem tantra hem santra!

4
Durma dokun bana
aşk ve şiir en güzel iki harf
boynun ve sırtın şehir-i naz dokunu
güzel kâğıt güzel kalem:
*Ben ağzının yaprağtım, bir yere yaz bunu!***

5
Şiir bazen sadece kızların ağladığı
)lâlleke(kırılğan ve nazenin
her baba *Mendilimde Kan Sesleri* biraz da
anla!

6
Sahi, kız babası şairler suskun sarkaç
ayna kırar ama
hiç ağlamaz!

7
Ömrüm cıvadan bir gözyaşı işte
hüznüme bile ayna tutuyorsun öyle mi
ölürsem gömleğimle göm beni!

*) *Octavio Paz*

**) *İlhan Berk*

**Değerli eleştirmen Mustafa Öneş'i sonsuzluğa uğurladık
(2 Kasım 1935 - 19 Ocak 2017).**

Mehmet Mümtaz TUZCU

MEYUS VE MUNİS

Büzdük Şavk' ı: Şeb -i Yelda !
Dokuz habbe yuttuk selde

Canım Annem bak yuvamda dirildim
Uzun uyudum annem
Pembe indim şafakta
Esir tuttum Gece'yi

Salih MERCANOĞLU

ELMA

kalmadı
tadı dünyanın
ne günahın ne sevabın

vur sineme

gülün bülbülü örtmediği gece
işin, gücün bütün minnetin
aşktı ipince

vur sineme

ne eylersen eyle
ekmeğe yol bırak, bulayım seni
ay değiştiğinde kirpiğime

vur sineme

insan insanın elmasıdır
böl ortadan: biri ben, öteki ben
ey güzel kurt! al eline hançeri

öldür beni

Necati Albayrak, Hüseyin Alemdar, Sevil Avşar, Naci Bahtiyar, Ali Asker Barut, Soner Demirbaş, Erdinç Dinçer, Ahmet Şerif Doğan, Oresay Özgür Doğan, Kaan Eminoğlu, Sema Enci, Altay Ömer Erdoğan, Osman Serhat Erkekli, Mehmet Girgin, Nihan Işiker, Barbaros İrdelmen, Korkut Kabapalamut, Erkan Kara, Sinan Karadeniz, Zabit Karaköse, Nevzat Konşer, Hüseyin Korkmaz, Salih Mercanoğlu, Taner Nart, İbrahim Oluklu, Mehmet Özdemir, Selma Özeşer, Ozan Öztepe, Hüseyin Peker, C. Selenga, Turgut Tan, Mehmet Mümtaz Tuzcu.

İki Şairden İki Şaire Bakış: MANA TÜKENDİ, HADİ SİZ DE YAVAŞ YAVAŞ DAĞILIN ARTIK

Hüseyin PEKER – Altay Ömer
ERDOĞAN

MANA

Oyuncakların kalbi vardır, bilmedin
Ağlıyorlar şimdi
Gözyaşının kalbi vardır, bilmedin
Zaman...

çıkarılmayacak bir elbise gibi
unutmak yok, o yüzden...

Ben'i bilmedin

Şimdi o arayınca: mana
serinliyor magma
Gölgesi ile buluşuyor kumru
o yüzden...

Bense yeni bir cep dikiyorum kalbime
Kalbin kalbi vardır, bilmedin
dudakların dudakları

(...)

Bir sigara verir misin kardeş
"içmek için"

Bir sigara verir misin
yarın ziyaretçim gelmeyecek
benim hiç ziyaretçim olmadı
o yüzden...

Osman Serhat

(*İnsanlık Hali*, yasakmeyve, İstanbul Eylül 2016, s.19 – 20)

"BEN AYRILIYORUM, HADİ SİZ DE YAVAŞ YAVAŞ
DAĞILIN ARTIK"

ben nerede hata yaptım oturur bir bir sayarım aslında
saat bile verebilirim uzayı bir anında durdurup,
üzerinde uzlaştığımız saatler söylerim sana,
bak, derim, ben tam şu anda, güneş tam şu konumda,
dünya güneşe şu açıyla yaklaşıyor,
akreplerin, cetvellerin ve adımların kendilerini ölçtükleri bir
sahanlıktan,
bir sabahlık doğmamış güneşler sipariş ederim istersen sana,
acıktıysan ve bir gündüzü yemek istiyorsan.

ben nerde hata yaptım, diyorlar ki insan hata yapmaz,
hata yapmak için çok büyük evren, insan acı çekmez,
acı çekmek için çok büyük evren,
iki oda bir salonun hükmü olmaz, siz beni daha geniş
odalara alın, odalar genişledikçe bilhassa insan
kendini fark etmez

ismail nerede hata yaptı, ibrahim nerede hata,
mustafalar ne zaman berk'e, aşçılar ne zaman ada'ya,
annem nerede hata yaptı, hangi adımı yanlışta düşerken bir
şeylere tutunduğunda,
güne hangi yanlış besmele, hangi yanlış ayakla başladığıdı,"

İnanç Avadit

(*Buradan Kurtulmak Bize Kaldı*, Natama Yayınları, İstanbul
2016, s 31 – 32)

Hüseyin Peker:

1. Osman Serhat ve İnanç Avadit birbirine ortak noktaları olmayan iki ayrı yakanın şairi. O kadar ayrılar ki, biri anlatımcı şiire yakın, biri deneysel, somut şiire göz kırpyor. Biri yaşlılığa neden olan şiire açıyor kapıyı. Öbürü gürlütlü çıkarmaktan yana, bir baterist ritminde... Onları ortak noktada gösteren tek nokta da, iki kitabın da toplu şiirler nida'sı vermesi. İçlerinde ne varsa tek kitaba dökmeyi başarmışlar. Okuyanı doyuran, uzun süre çalışılmış edasında çok sesli, yüreği kabarık kitaplar.

2. Osman Serhat, 1955 Ankara doğumlu ama İstanbul'da yaşadığından olacak, şair baba ve ressam annesinin sanat eğilimli kişiler olmasının zarafetini taşıyor üzerinde. Bir tarafı yazınla sürekli ilgili, bir tarafı vurdumduymaz. Kısaca aldırıyor, kendinden, düşlerinden şaşmıyor. On sekizi aşkın kitabı var. Şiir hepsi. *yasakmeyve* Kasım – Aralık sayısında söyleşisinde verdiği bir yanıttaki tek cümlesi bile onun yaptığı yapacağı her şeyi özetliyor: "*Hakikaten genç yaşta ölüm şiiri yazmak biraz tuhaf.*" Şimdi burada duralım, genç yaşta değil Osman Serhat. Belki genç sayılacak yaşlarından beri ölümle takıntısı var, ondan böyle diyor. "*Aşkların sonu yok, mezarın var*" demesi kadar, "*Çok ölümlerim var, kendim gibi*" deyişi de, son kitabı *İnsanlık Hali*'nin durumunu özetler gibi.

3. İnanç Avadit (1981, İzmir Ballıkuyu doğumlu) ilk kitabı da isminden başlayarak (*Buradan Kurtulmak Bize Kaldı*) dikkat çekici oluklara sürüklüyor bizi. Kitabın ilk şiiri "Kalp Krizi Belirtileri ve Kısa Açıklamaları" da bütünlüklü, kalp krizini oluşturan koşullar üzerinden oluşturulan bir yapıya sahip. Avadit, şiirinde hayata ve toplumsal imvelere dair bir tomar yığmanın içine sürüklüyor bizi. Sıralıyor; "*otobanlarda hayvan leşlerinden, devlet dairelerinde uyumaya, teklifler, reddetmeler, ısrarlar aralığından lavabolara dökülen kostik, yağ, gliserine*". Bu kadar benzersiz şeyler onun içini bulandırıyor, kalbini sekteye uğrattıyor, bir çeşit görsel edimler kullanıyor, adeta fotoğraf çeker gibi yaşamın gürlütüsünden.

4. Osman Serhat, şiirsel dokuyu tutturmayı hiç göz ardı etmiyor. "*ben bir gül arıyorum sulamak için*" dediğinde, az sözle şiirin yanında bir elçi olduğunun hissini kovalar gibi. Gene "*hayatında gül koklamamış bir şair*"in onca konu edilmesi, şairin gül ile nereye varmak istediğinin ince dokunuşları bence. "*Kumru, şiirini kaybeden Osman'ı seyrediyor*" deyişi bile, Osman Serhat'ın inceliklere tutunan şiir gövdesini açıklar nitelikte. "*İçimde bir sıkıntı var, şiir gelecek gibi*". Hep hayal dünyasıyla kendini sayıklayan, bu dünyada ne yapsanız benden kırıcı bir insan yaratamayacaksınız diyen bir şiir evreninin noktası o! Kimıldamadan dünyasına tutunan, "*Biz Niçe'yi anlayamadık, Kusturica ve kardeşim anlar beni*" diyen, ölümcül bir iyimserin dipnotları. Yalın olduğu kadar kişiliğine bağlı, "*kuşlar felsefe yapmıyor*" dizesiyle irili ufaklı özgün takıntılarının kartalı...

5. İnanç Avadit'de ilk kalp krizi şiirine girmeden, italikle döşenmiş bir önsöz – ön hikâye var, giriş niyetine. Burada bir uçak kazası simgeselleştiriyor. Gövdesi, kanatları ayrılan uçak, dağın doruğuna düşmüştür. Kurtarmaya gidenler umudu keser ve dağa düşenleri karlar içinde dağda bırakır, dönerler, kahraman son söz olarak şunu söyler ve kitap başlar; "*buradan kurtulmak bize kaldı*". Kitaba da ismini veren bu sözün ardından kalp krizi soyutlamaları başlaması boşuna değildir. Bir sinemacı tekniğiyle Avadit, metropollerin gürlütüsüne atar bizi. Şiiri; çalkantılı, renkli ve bulamaçlarla örülü bir şiirdir. Yer yer "*sefillerdenim, idealizmin kısa tanımı, hemoglobun, teorinde*

yamalar, pratikte salkım saçak ipler, uluslararası standartlar” türü, kakafoni yaratacak ve şiire sığmayacak deyimlerle yürüttüğü, az da olsa tırmalayıcı yerlere vardığı görülse de, bunları kasıtlı ama batmayacak biçimlerde yerleştirdiği söylenebilir.

6. Osman Serhat aynı söyleşide “Anlatımcı şiirden memnunum” gibi bir özet yapar şiirine. Oysa hikâye anlatır gibi davrandığı dilimler azdır şiirinde. Hatta şiirsel tutumdan uzak kalmamak adına, şiirini öyküye uzak tuttuğu geçişler dikkat çekicidir. Kuş sekmesi gibi, yalın ve anlaşılır biçimde sıraladığı “kısa söz”e dayalı, artılmış ifadeleri birleştirmekten hoşlanan bir iyimser gibi gözükür okura. “yılanmak istemiyormuş demişti ya, Dağlarca dedikleri adam” dizesinde de görüleceği üzere, şiir tarihimize İkinci Yeni döneminden, yakın arkadaşı Cemal Süreya’dan yana tanıklık etmiş şair, gizli bir ironiyle de dizeler arasına sıkıştırır bunları; “İşte o sabah Ahmet Erhan ameliyat oldu.”

7. İnanç Avadit, özgeçmişinde turizm, müzecilik, makine operatörlüğü, fotoğraf çekme gibi işlerde çalıştığını söylüyor. Şiirlerinde de “öldürmemeyi öğreneceğiz elbet, biraz daha öldürmek zorunda olarak” tipi genç ve agresif çıkışları içine alarak, “sana bu mektubu tertemiz bir mezbahadan yazıyorum, sana tertemiz ölümler yolluyorum” sözlerini hafifletecek “sana kapkara bir kalp bırakıyorum” finali, bence Avadit şiirindeki adrenalini yükselten ritme yumuşak ve şiirsel bir iniş gerçekleştiriyor. Avadit, kalabalık şehir hayatının, kısaca metropol gürültüsünün bunalıtığı yakın çağ insanının dumanını kuşanmış ve onun zırlarıyla çarpışmaya başlamıştır; “imzalamak istemediğim tüm kağıtları imzalayıp, çürümek istemediğim tüm odalarda çürüyüp” dizeleri beni şehir boğuntusundan yana çarpmış savurmuştur, kaldırım ıslaklığına, yağmur yokken dahi...

8. Osman Serhat şiirlerinde; özellikle Tanrı konusundaki duygularını söylemekten hoşlanır gözükmektedir; “Ama, ben ölsem de unutmayın: Kimse Tanrı kadar sevemez.” Yaratıncıla övünmek değil, karşı saflarda gördüğü şair dostlarla mücadele adına bu konularda dik durur, hatta gizemci yanını korumaktan çekinmez. Rilke ve Baudelaire baş tacı şairlerdir, ama onlardaki simgeci anlatıma rağbet etmez. Bir yanıla garip bir duruştur ondaki, kimselere benzemeyen, bir yanıla ayrıksı. “Evdan kaçmıştım, yakında döneceğim” deyişinde bile bir gariplik var kanımca. Sanki evden kaçan o değil de elbiseleri. İğreti bir yan yaşatır içinde. Hep onunla gezer.

9. İnanç Avadit bir şiirinde “yüzüm askıda ters, kurtulmasına inanmıyorum insanlığın” der, tanımadığı kalabalığın çılgınlıklarını üzerinde taşır, dünyaya dair ne varsa şiirinin üzerine çökmüştür, dünyanın sonunu çıplak ve zenci ayaklarla dolaşan bir seyirci gibidir sonuçta. “bana yeni katliamlar ısmarla” diyen bir başkaldırıcı. Bunu çoğu fırsatta şiirine eklemekten keyif duyan bir gücün sesini yazan bir şair. Evet yeniden söyleyebilirim ki, İnanç Avadit günümüzde yükselen, boyu artan, sesi daha elektronik pembelikte çoğalan bir “GÜÇ” sesi vermektedir. Yeni gelişen çağın yeni parlıtı.

10. Osman Serhat için Varlık dergisi ocak sayısında Şeref Bilsel şöyle diyor; “Günümüzde saf şiirin önemli temsilcilerinden. Ritüel gibi okuyoruz yazdıklarını.” Buraya eklenecek şeyleri üstte söyledim. Onun bazen ironikleşen, bazen tel gibi inceliş şiirsel dokunuşu çoğaltan yalın ürperişlerinden söz ettim. Onun dişe dokunur iyimserliğinden, şiirimizin yakın tarihine dizelerinde kendini bir türlü teyellediğinden, “edebiyatın çoğu kötü adam, bundan sonra çifte tabanca ile gezmeli” dizelerini bile öfkeyle okuyamadığımız, hatta sevgiyle kucakladığımız bir

ezginlik yaşadığını bilmemizi istediğimden söz ettim. Dedğin gibi hep genç kalacaksın Osman Serhat, çünkü annen paletin ucundaki fırçaya bir renk olarak bırakmış seni. O renge başka renk karışmaz bundan böyle!

Altay Ömer Erdoğan:

Şair, dilin işaretleme işlevi dışındaki işlev ya da işlevlerine çalışarak işaretleme işlevini de kapsayan bir çıktıya dahası bir çatıya sahip olur. Orda dil, yalnızca anlatıcı değildir; soyut bir yapı da ortaya koyarak, şiiri şiir yapan neliğe ulaşabilir. Görüsel, duygusal, hayali, maddenin aslından kendini soyutlayan yeni bir oluş, rengi, kokusu, sıcaklığı, duygusu olan bir şiir dili oluşturabilir. Bu ihtimal, şairin niteliğini her daim belirleyen konumdur. Çünkü şair, dilin bu dil ötesi işleviyle iç dünyasını da dışa vurur. Şairin iç dünyası yerleşik hiçbir gramere sığmadığından, her şair kendi gramerini kurarken şiirdeki yerini de belirlemiş olur bir bakıma. İki iç dünya, iki gramerle karşı karşıyayız; Osman Serhat Erkekli ile İnanç Avadit. Yaşça birbirine uzak, hayat algıları ve sözlükleri farklı iki şair...

Osman Serhat’ın *İnsanlık Hali*, İnanç Avadit’in *Buradan Kurtulmak Bize Kaldı* şiir toplamlarının özenle çalışılmış dosyalar olduklarına ben de inanıyorum, ama toplu şiirler boyutunda olduklarını düşünmüyorum. Bütünlüklü toplamlar desek, sanki daha oturaklı bir değerlendirme yapmış oluruz. Erkekli’nin *İnsanlık Hali*’nin arka kapağında yer alan “*Karınca’nın karıncaya söylediği o sessiz şiiri bize söylüyor*” ibaresi, senin Avadit’in şiirindeki bateri ritmi diye nitelendiğin gürültüyle yan yana geldiğinde, birinin gürültüsünün ötekini boğmadığını da ben ekleyebilirim bu bahse. Çünkü anlamlı gürültü, anlamlı sessizliğin dostudur. İçerik olarak birbirini tamamlayan dostluk tadında takas edilebilen anlamlara (ya da anlamsızlıklara da) sahip iki şair de. Osman Serhat’ın “*Ezeli ve ebedi ruhumuza kerterizler bulamıyoruz / Kimse hatırlamıyor kim olduğunu*” dizelerine sanki İnanç Avadit karşılık veriyor; “*ben bir nazi subayından arta kalan neyse oyum dostum / umutla kanser arasında*”.

Erkekli dünyayı güzellik, tazelik, masumiyet üzerinden süzerken, Avadit çirkinlik, bozulmuşluk, megalomaniden kaynaklanan şizofren bir şiddet üzerinden yorumlamayı tercih ediyor. (Osman Serhat, “*Şizofreni ölünce şiir de ölecek*”e inanıyor.) Dolayısıyla Erkekli sözü eksiltmek, Avadit artırarak bir yoğunluğa ulaşır. Senin birinde saf şiir, ötekinde yağma dediğin benim bu söylediklerime karşılık geliyor olmalı. Şu bilgiyi doğrulamak ve örneklemek iki farklı şiir dolayısıyla mümkün; şiirde söz eksiltmek de artırmak da bir şiirsel yoğunluğa neden olabilir. Kaldı ki bir 300 – 400 yıl sonra okuduklarında aynı çağda yaşadıkları bile tahmin edilemeyecek iki şairin aynı yılda yayımlanan kitaplarından böylesi bir kanıya varmak, zamanın kalbinde barınan tek şiirin nabız atışlarını iki bünyeye yaymasına benziyor. Yukarıdaki şiirinde Osman Serhat, “*Gözyaşının kalbi vardır, bilmedin*” diyerek mana arıyor ya, İnanç Avadit’in yanıtı gecikmiyor; “*ben de başka bir çıkış, başka bir çare, başka bir anlam aramadım mı sanıyorsun,*”.

Osman Serhat’ta hayata ayna olma hâli, İnanç Avadit’te başkalık olarak beliriyor. Belki de insanın içini gösteren bir ayna olmadığı için kusuyor Avadit, Erkekli her şeyi içine atmayı yeğliyor. Anılar ve acılar deposu bir kalbi var Erkekli’nin ölüm ile dolayısıyla sonsuzlukla flört hâlinde. İki şair de insanı yatırmış masaya, biri kesip biçiyor, diğeri kesilen biçilen yerlerini dikiyor insanın. Biri kırgın insana, öteki seviyor ama hiç inanmıyor. Osman Serhat, “*Ben de kendi içime doğru küsüyorum*” dizesiyle kavramlaştırdığı insana inancını İnanç Avadit, şöyle özetliyor dizelerinde; “*oysa idealizmin kısa tanımıdır; insan sevdiğini değiştirmez, / bu yüzden sevmemeliyiz*

**SONSUZLUK
KUŞLAR
VE
KELİMELER**

Sonsuzluğun kapısı var mı bilmiyorum
Ama kapanmasın diye
Kuşlara su veriyorum her sabah
Bilmiyorum
Oralarda da beni düşünen var mı
Tanrı mesela
İstiyorum ki sonsuzluğun kapısı kapanmasın
Dünya yoruyor bizi
Ben dünyayı yormamak için
Ruhum çıplak gezdim yıllarca
Ama işte hâlâ yoruyor dünya
Kuşlara su vermeyi unutmayalım olur mu
Kelimele yorulmasın değil mi
Kaç damla bir yudum
Kaç yudum bir ölüm
Kaç kere kaç bir yalnızlık eder
Bitirelim bu hayatı dostlar bitirelim bu şiiri
Kelimele yorulmasın değil mi

1 Şubat 2017

halkı.” Tanrı inancında da farklılaşıyorlar; Osman Serhat’ın
“*Ama ruh Tanrının ardına saklanıyor*” dizesi ile İnanç
Avadit’in “*sevin; / en azından tanrı’ya inanmıyorsun*” dizesi bu
farkı örnekliyor. Osman Serhat dizeleri nokta ya da üç noktayla
sonlandırırken, Avadit virgüle yöneliyor. Bu, Erkekli’nin hep
dünyada kalma, Avadit’in ise uçsuz bucaksız evrendeki her şeyi
sıralama isteğinin birer yansıması.

Osman Serhat, çok katlı bir yapıya çalışır gibi çalışıyor şiire,
kısa dizeler, açık bir söylem, söylemin ardındaki ruhsal katman
ve zaman karşısındaki ironi şiirinin belirgin özellikleri. Sen baş
tacı şairlerinin Rilke ve Baudelaire olduğunu dile getiriyorsun
ya, “*Ve orası hiç bir zaman, burası değil!*” dizesinin şairi
Schiller’i de baş tacı etmez mi sence? Ulus Baker’in “*çöldeyiz
ve başka bir yerde değiliz...*” sözünü baş tacı ve kitabına epigraf
yapan İnanç Avadit, gündelik hayatın totalitarizminden, rutin ve
ritüellerden, kendine olduğu kadar üretimine yabancılaşmış
insan kalabalığından kaçıp kurtulmak istiyor. Lirikliğe
sığınmayan, ironik dozu tam karar, entelektüel kimliği olan bir
şiir yazıyor. Çağın mottosuna dokunabiliyor. Kendini parlatmak
gibi bir kaygı taşıdığını düşünmüyorum, kendini patlatmaya
hazır bir şiire koşuyor çünkü. Hayat bilgileri ve şiir görgüleri
farklı iki şairi buluşturan ve ayırıştırın bir şey var, başta
belirttiğim dilin işaretleme işlevinin dışına düşüren gölgesini;
bir rüya hâli. Birinde hülya biçiminde beliren, ötekinde kâbus.

“*buradan kurtulmak bize kaldı*” diyor Avadit, kurtuluşun yolunu
da Erkekli çiziyor; “*Artık öğrendim ki boşluğun basamakları
vardır / sonrası kurtuluş*”. Şiir, boşluğun basamakları değilse
nedir ki?

STEPÇE

kaç hâli var bu düzenin, bilmiyoruz
bilsek değiştirirdik tekleyenleri bir bir
rüyalar, eskiler ve gelecek
ve ben aklımın bir ucunu burada bırakıp
uzun bir uykuyu öncesi steplerinde uzağın
adını bilmiyorum
-beni bağışla

uçurum uçurmaktan müstesna idi ikimiz güzel ve çirkin
merdiven başında, tırabzan üstünde
hangi kelime hangisine gebeysen, sesin sesime telaş
öldüğünü gördüğümüz güne nasıl veda ederiz hiç
bilmiyorduk
sen sarışın bir gülüşle ben esmer bir kaçışın devamı
adını söylüyorum
-beni bağışla

şimdi öpsem uyanır kuzeyin uyuyan güzelleri
ölür içimde doğmamış binlerce cenin
dilimiz çekilsin -öyle ya da böyle- dosdoğru değilsek
ikinin iki kere dört hâli, kimin umuru
herkes bir kaosa dayanmış burnunu
cam güzeli bir şeyler aramızda
dilimi tuttum, sustum son kez, adını
unutmadım. lehçemde yaralı sesler

sen söylemedindi ben de sormadım
adını bağışla beni öldür
örsele . böl. gölgeler acı çekmez
suret surat değıldir zira
seni sevmiyorum hiç
-beni bağışla-

SUSTUN

senden, bir dağı devirmek gibi,
kudretin için büyük işler
yapmanı bekleyen zaman;
sustu hep, zirveye bakan başın
-bu ihtiras yoluydu- demenin
en usul davranışında

şu kadar gözü yoktu kalbin
dünya malında çünkü
hayatın olmasaydı binbir hâli
edinmezdin olanı da, bilmediler,
nefse meyil sandılar, âh,
gözlerinde gördükleri Kara’yı da

oysa, öyle büyük şeyler
beklemedin ki varolmak için
hayatta; yalnız hep derdin:
“ben dağı”nı devirmektir susmak
bir gönlü yapmak için
sevmelerin en yitlik anında.

Nihan IŞIKER

HAVVAÇELEN

kandırmak istiyordu adem
inandırmak
belki de ikna...
/adı günahla anılan ben
elma değil ne verseydin alacaktım zaten
ölüm güzelliğinden hiçbir şey eksiltmemiş
hüznünde can bulmuş renkler
âh ne kadınsın sen.../
ve adem
havva'ya elma verdi milenyumda
her ne kadar hoş koksa da
tatmadı havva
yoktu kovulacakları başka bir dünya

Taner NART

SIRADAKİ ŞARKI

issizliğime karnaval eylemindesin demek
peki öyleyse
yalnızlığın yaşattıym gecikme
ben de beni benimseyemedim daha
belki de kendime mesafem ondan

çığırından çıkmış gibi sıkıcı her şey
allah'tan inceliğin örtüyor bir kısım kabalığı
elin değmişken bir masal inşa et bakmalar için
ne bileyim
perşembeleri pembeye çevir örneğin
ya da kaçık mavi ırmaklar doğur boynunun duldasından
görmedim sanma
göğsünden havalanmış iki elebaşı martın var

merhemini kaç yaradan kardığımı bir bilsen
sana serinlik dileğidir benim yandıgım
erenler ak yerine aşk demişler bahtıma
yoldan caymak bir yağmurun nesi olur ki

sekmiyor aynılık yetemiyorum
canhıraş sokağından topluyorum akşamdan artan parçalarını
düş kurmak şart oluyor böylece

çırpının ciğerinde görklü ormanlar şahlansın istiyorum
sıradaki şarkı senden bana gelecek diye bekliyorum
gün değil gül girsin aramıza diyorum
daha neler diyorum neler
umut da eksilip eskimek bilmiyor işte
tıpkı mızıkaya yeni kalabilen bir çocukluk gibi

ah bütün kuşlarını uçurmuş şair
kadeh tutuşları değil hiç değil
adı aklımı yoklayınca kalbimi hatırlıyorum

Zabit KARAKÖSE

TUTULMAK YAĞMURLARA

muhakkak bil... senin kederin
şimdi benim kalbimde ağrıdı
rüzgâr ve küllerin ve üçgül çiçeğin
yağız akşamların beyaz aşığı
vişne suyu ile yıkayacak dudağını

dudakların aşka dair cümleler
seriyor çamaşır iplerine
patavatsız gülüşler kısır meyve dalları
saçların bahar gelmeden açmış
üşüyor musun

hangi kör bıçağa rastlasam
bir hemşireden daha hızlı buluyor damarlarımı
ilkokul öğretmenim "dikiş tutmaz" derdi bana
yanılmış başımda on beş tane
o zamandan bu zamana

sonbahar kapı önü beklemler
tütün severlerin mevsimi
vedalar... parmaklar... hoşçakal ağustos
yağmurlar... işçiler... paydos

ben acıya acıyan acınacak gelgit akıllı şen deli
kuşlar sevişmiyor tüfek icat olduğundan beri

Ağustos 2016

Mehmet ÖZDEMİR

TENHA DAĞ BAŞINDA BENİ YENİDEN DOĞUR

Şehirde bunaldıkça dağa kaç kendinden uzağa
Dağın eteğinde uyu dağın eteğinde uyu
Adını en beyaz mağaraya sür
Nefesini genişlet ki merdivenle çıkılmaz dağa
Taşlı yollardan yürü taşlı yollardan yürü
Ve sen yürüdükçe dağ genleşir dağ büyür

Yalnızlık Sisifos söylencesidir bir umutsuz direniş
Yumuşak taşa yaslan yumuşak taşa yaslan
Ayrılıkta çoğalt kendini bir uçumluk yar varsa
Beni de al bir bulutun gölgesine sakla
Ve bir tarih geçir içinden gidişinden önce
Seksen üçe böl her parçasında sen kal

Bir resim çiz içinde dağ olsun başında duman
Köze rüzgâr dokunsun sen de içinden geç
Beni de ateşe at beni de ateşe at
Kuşlara kar suyu içir döl tutsun yamaçlar
Tenha dağ başında beni yeniden doğur
Kahverengi zamanlarda yalnız bana bak
Ve beni saklandığım içimden çağır

Parmakların kardelen sen kardan gelin

OKTAY RİFAT'IN DIŞARDA KALAN ŞİİRLERİ VE ŞAİRİN VASİYETİ

Ali Asker BARUT

Oktay Rifat: “Dergilerde kalan şiirlerim arkamdan toplanmasın.”

Günü geldiğinde şairler ve yazarlar “Gitmek” üzere toplanırlar. Şiirlerini, oyunlarını, yazılarını ölümünden sonra kendileri ile ilgili arkalarında eksik bir şey kalmasın ister ve derli toplu, yanlışsız bir çalışma, bir kitap için gerekli görürler bu toplanmayı.

Şair, arkasını toplamaya gelecek “o birilerine” güven duymadığı, ya da gereğince özen ve titizlik gösterilmeyeceği korkusu ile kendisi kolları sıvar ve ömrünün son zamanlarını “yapıtının eksiksiz, tam olması için” bu derlenip toparlanmaya ayırır.

Türk şiirinin varlığını büyük oranda borçlu olduğu eleştirmen Memet Fuat hastalığından ölümünün iki gün öncesine kadar düzenli olarak gün gün tuttuğu “*Ölünceye Kadar*” adlı günlüğünde daha hayatta olmasına ve yaptığı bütün ısrarlı düzeltmeler ve uyarılarına rağmen kitaplarının hata ve yanlışlarla basıldığını söyler ve ölümünden sonra da kitapları yayımlanırsa kimbilir nasıl özensiz ve nasıl yanlışlarla basılacağı korkusunu üzüntüyle açıkça yazar.

Sait Faik’in öykülerinde gerekli gereksiz bir sürü konuşma çizgisi olduğunu kendisi ile paylaşan bir eleştirmenin ricası üzerine kitabı kendisindeki ilk baskılarla karşılaştıran Memet Fuat, ilk baskı kitaplarda çizgi filan görmeyince hayret ve öfke ile şu satırları yazar 6 Temmuz 2000 tarihli günlüğüne:

“Ne biçim iş, anlamıyorum. Bu memlekette yazarların ölmesine de izin yok. Öldün mü arkadan birileri gelip hemen yanlışlarını düzeltmeye başlıyorlar.” Dahası doğruları bozmaya geliyorlar demek daha doğru.

Adam Yayınları’nda Orhan Veli’nin *Toplu Şiirleri*’ni yayıma hazırladığı dönemde Memet Fuat, antoloji hazırlayıcıları ve toplu şiirlerini yayımlayan yayınevlerinin şiirin orijinaline sadık kalmadıklarını, şairin seçimine saygı göstermediklerini vurgulayıp Orhan Veli’de “iğri” yağın yağmurun “eğri” diye ısrarla düzeltildiğini, bu itinasızlığa üzüldüğünü söylemesi bugün bile içimi acıtarak, hâlâ aklımda.

İnsanın içini çok derinden acıtan ve hüznü veren toparlanmaya Memet Fuat’ta şahit olmuştum, 1999 yılında Altunizade’de bahçe içindeki evine ziyaretine gittiğimde... Ortalıkta öbek öbek yığılmış, kimi kolilenmiş, kimi kolilenmek üzere hazır edilmiş kitaplardan, dosyalardan ve masa üzerinde dosyalanmayı bekleyen yazılardan anlamıştım Memet Abi’nin “sonrası sadece karanlık” dediği o ülkeye gitmek için hazırlandığını. Bu toparlanmada (yazıların konularına göre bir araya getirilmesi, bilgisayara geçirilmesi, bazılarının dosyalanması, kitaplaşacak yazıların konularına göre ayrılması, bazı eski kitapların kolilenmesi gibi) işlerinde yardımcı olsun diye yayınevinden gönderilen bir genç çocuk da kulağı Memet Fuat’ın uyarılarında, yardımcı oluyordu kendisine.

Üzerlerinde kitap ile ilgili notlar olan ve yayınevine gönderilmeyi bekleyen hazır dosyaya, sağa sola (Vakıflara, kütüphanelere) gönderilmek üzere kolilere özenle yerleştirilmekte olan eski ve imzalı kitaplara ve henüz dosyalanmamış bir sürü el yazısı ve dergilerden yapılmış yazıların fotokopilerine hüznüle bakan bakışlarını yakalayan Memet Abi, üzerimdeki bu hüznü havayı dağıtmak için olsa, “sende yoktur” diyerek geçtiği karşı odadan içini yazıp imzalayarak yeni baskısı yapılmış antolojisini uzattı bana, “Oğlum” dediği şairine.

Günü geldiğinde şairler, yazarlar anlar toplanma, toparlanma zamanı geldiğini. O gün her günden daha bir acele daha bir telaş ile bakar arkasına, bir şey unuttum mu, bir şey eksik bıraktım mı diye. Başlar (kitaplarını, varsa yazılarını) gözden geçirmeye, düzeltmeye, değiştirmeye, eklemeye, çıkarmaya yapmaya. Tam, düzgün ve eksiksiz yapıtlarla anılma isteğidir bu. Bundan olacak içine sinmeyen ya da diğer yapıtlarına, ürünlerine göre daha zayıf bulduklarını eler, içi elverirse de. Zayıf bulduğu bir şiire kitaptan çıkarır bir kitap ise tamamıyla reddeder. Ölümünden sonra şair ya da yazar zayıf bulduğu bu yazılarla bu ürünlerle anılmak istemez.

Örnek ise Edip Cansever. Garip etkisi taşıdığına inandığı ilk kitabı *İkinci Üstü*’den başlatmaz şiir serüvenini, “yok” sayar o ilk kitabı. Ahmet Muhip Dranas ise şiir kitabının son baskısında şiirlerini eski kelimeleri atarak yeni kelimelerle yenileştirir.

Bu konuya gelmeme Eylül ayında Yapı Kredi Yayınları’ndan çıkan ve Oktay Rifat’ın dışarda bıraktığı şiirlerinin bir araya getirildiği *Dünya Herkese Güzel* kitabı sebep oldu.

Mehmet Can Doğan tarafından hazırlanan kitabın tanıtımında “Alt başlığı Dışarda Kalan Şiirler olarak belirlenen kitapta 1932-1986 yılları arasında çeşitli dergilerde (Sesimiz, İnkılâp, Milli İnkılâp, Gündüz, Oluş, Varlık, Yücel, Aile, Yaprak, Yeditepe, Yeni Dergi, Toplum Düşün, Gösteri ve Adam Sanat’ta) yayımlanmış 75 şiir bulunuyor” deniliyor. Kitaplarının ve romanlarının yayın haklarının Adam Yayınlarında olduğu yıllarda (1985’ten itibaren) Oktay Rifat ölümünden sonra başına geleceği bildiğinden ve tam da böyle bir kitaptan korktuğu için 18 Nisan 1988’de vefat etmeden yaklaşık bir yıl önce Memet Fuat ile bir telefon görüşmesi yapmış ve ölümünden sonra sağda solda dergi sayfalarında kalan şiirlerinin bir araya getirilmemesini istemiş, “Kitaplarıma aldığım şiirler dışında, dergilerde, orda burda kalanlar arkamdan toplanmasın” vasiyetinde bulunmuştu.

Bu telefonun, şiirleri *Adam Sanat* dergisinde kitapları da Adam Yayınları’nda yayımlanan bir şairde oluşan ölümü durumunda yayınevi olarak Adam’ın böyle bir işe girişeceği varsayımı nedeni ile yapılmış olmasını tahmin etmek çok zor olmasa gerek.

Memet Fuat, görüşmenin de etkisi altında biraz üzüntülü, odada bulunan Cevat Çapan’a şairin şiirleri için böyle bir karar alma hakkı bulunduğunu ve şairin bu isteğine saygı duyulması gerektiğini söylemişti.

Zaten sonraki yıllarda (Yayın hakları elinde olmasına rağmen) yayınevinin böyle bir işten uzak durması, arkasından şairin şiirlerinin toplanması çalışmasına kalkışmaması ancak bu “saygı” ile açıklanabilir.

Şairin ölümünden yıllar sonra bile olsa ailenin, kitaba talip olan yayınevinin, ürünleri (şiirleri, yazıları) derleyen kişinin, ortada böyle bir vasiyet varken (dururken) şairin bu isteğini görmezden duymazdan gelmesi (gelmeleri) ne kadar doğru?

Bir araya getirilmeli miydi bu şiirler? Şaire rağmen, derlemeci Mehmet Can Doğan’ın da fark ederek yazısında aktardığı gibi şairin kitaplarına dahil etmediği, dışarda bıraktığı şiirleri sırf dergilerde kalıp unutulmalarına kendi gönlü razı gelmediği için bir araya getirme hakkı olabilir mi?

Çıktı!

Geceyle İşlenen

şiir

Meryem Coşkunca

Mayıs Yayınları, İzmir, Kasım 2016, 72 s

TUZLA KAR GİBİ

Kadının eli yarım biletlere uzanır. Hasta, bakıma muhtaç annesinin tedavi ve ilaçları için daha çok paraya ihtiyaçları vardır. Yıllardır annesiyle ilgilenmiş, kısa süreli, talihsiz evliliğinden sonra adeta kovuğuna çekilmiştir.

"Neden yarım bilet?" diye sorar satıcı.

Kadın dokunduğu turuncu biletten parmaklarını uzaklaştırır. Ürkerek satıcı adamın yüzüne bakar. Adam, yemyeşil gözleriyle ayrıldığı eşine benzemektedir. Yüreğinden bakışlarına kırgın bir ışık taşınır.

"Yarım kalmış hayatımı tamamlayabilmek için!" der fısıltıyla karışık.

"Mümkün mü peki?"

Adamın bu ikinci sorusu üzerine tezgahtaki tam biletleri işaret eder kadın.

"Şunlardan biriyle hayatımın tamamen değişebileceğine kuşkusuz ben de inanmıyorum."

Adam gülümser... Ancak kadının sorgulayıcı bakışlarından rahatsız olmuştur. Özür dilercesine, bir kıyısından alt çenesine akma eğilimindeki solgun dudaklarını toparlar hemen.

Kadın karar değiştirir ve çeyreklerden bir adet piyango biletini satın alıp "Hiç değilse bir ucundan tutunabilmeliyiz hayata!" diyerek hızla uzaklaşır satıcının bulunduğu soğuk kaldırım taşlarından.

Eve döner. Annesine akşam yemeği için bir şeyler hazırlar.

"Yemekler neden tuzsuz?"

"Unutmuşum bittiğini... Gerçi fazlası yasak sana, biliyorsun. Hem bir iki noksan daha olmuş, yarın erkenden..."

"Dalgalığın üzerinde tabii! Bileti de mi unuttun?"

"O kadar da değil... Yarın uğrayacağım zaten markete. İkramiye gereği, marketi tuzla buz edip buraya yığarmışım!"

"Babana çekmişsin. Aynı alaycılık. Gittikçe rahmetliye benziyorsun."

"**Tuzla kar gibi...**

Birbirini tüketen,

aynı beyazlık!"

"Ne demek şimdi bu?"

Annesiyle bodrum kattaki dairelerinde kaçınıcı yılbaşı gecesini televizyon karşısında oyalanarak tükettiklerini düşünür kadın. İlerleyen saatlerde piyango çekilişleri açıklanır.

"Bir şey çıktı mı bilete?"

Kadın, annesinin bu sorusu üzerine bileti satın aldığı adam gibi burukça gülümser.

"Amorti! Çorbada tuz işte..."

Ankara, 31 Aralık 2016-08 Ocak 2017

MEMLEKETİMDEN İSYAN MANZARALARI

XXV. BAKIR

Savaş Kızıllıkan'a, Sedat Bulut'a, Yavuz Yıldız'a ve arkadaşlarına varıldığında onikiyonbeş geçmiştir. İkinonaltınınince kış günüdür. Gecenin içi henüz inmiştir taşa yaprağa. Aşağıda kıpırdayan toprak korkunç bir cenge uyanmıştır.

otuz doğu yılı yaşında, ak puşi başında, menzili orta iki terk, tıraşı uzamış kafasıyla, tepetaklak solumda duran Şefik Abi'dir. İki adım ötesinde, kamyonun içinde kapısı kitli: Bedrettin abi... türkü yakar az beride sıkıştığı kovukta Abdülbaki, mavi alevdir yaktığı tütün, ateşi aldıkça bedenine soğuk tüner yüreğine.

- ağır ağır yürüdüğü dağın,
küstiği güneşin ayın,
Şirvan'ın ikiye yarıldığı,
suyun derine kaçtığı,
nabızın seyredildiği,
kemiğin kanadığı,
çatladığı damarın,
ağır orağı hissettiği kabaran toprağın.

işte can, işte bakır... ışığımız kadardır yankı etmez sesimiz kaya bahçesinde, uyağımız gölgesinde toprağın, tüm köy uykudadır kaç zamandır... yer demir gök bakır, en genç ağıtına uyağız, susacak ne çok ağız ne çok nefes azdan çoğa, üzerimizde uluyan rüzgâr haber eyleye adlarımızı;

- biz, sağuzzz!...
biz, sağuzzz!...

Soner DEMİRBAŞ

GÖK YÜZSÜZ SONE

bulutların karasında gök yüzüsüz
bir kuş yağmur takibi yapıyor
ve ağaçların bilinmeyen harflerini
süpürüyor rüzgâr her gece

ağaç gövdesinin yosun tutmuş
yönünü yansıtıyor her sabah
aşk indinde söylenirken sözler
o eski kabilelerde eski düşlerde

ve gecenin ışıkları kapanıyor bir bir
sulardan çekilip kıyısına vuruyor şehir
susun taşların diline dokunuyor zaman

bulutların gök yüzüsüz karasında
yosun tutmuş ağaç gövdesinin
kapanıyor ışıkları ve bir bir gecenin

ŞUARA İÇİN NOT

İbrahim OLUKLU

*Gerçekçi estetik; dünyayı, oradaki bir nesneyi bir veya birkaç yüzüyle seçer ve anlatır. Bu seçiş ve anlatış, onun özneliğidir, Bu özneliği, kurduğu edebiyat nesnesi yoluyla yine dünyaya, o nesneye eklemeler. Dünyayı ve nesneyi bu yolla kendinde tüketmez, zenginleştirir.

*Bizde, bir estetik tarzın şairi, nesnenin bir veya birkaç yüzünü şiirleştiriyor ve sonra "Görme Biçimleri"ni arkasına aldığı sanarak, onu var ettiğini düşünüyor. Oysa, kazın ayağı öyle değil. Örneğin ben, "baklava"yı "şeker hastalığı"na yakalanmadan önce başka görüyordum, yakalandıktan sonra başka görüyorum. Bunların ikisini de yazdım, diyelim. Bizim zevata bakarsanız, iki ayrı "baklava" var etmiş oluyorum. Hadi canım sende! "Baklava", nesnel gerçeklikteki binbir yüzüyle yoluna devam ediyor. Yazdığım da devam ediyordu, öldüğümde de edecek. Ben, ancak onun iki yüzünü yazarak, iki edebiyat gerçekliği kurmuş oluyorum.

*Öyle ideolojik falan bir şey değil üzerinde durulan. Onun üzerinde de dururuz elbette. Üzerinde konuştuğumuz şu antoloji(ler), İstanbul'daki elektrik kesintileri, Reina saldırısı, El Bab ve benzeri şeyler. Nesnel gerçekliğin bin bir yüzünden bazıları. Bunlar yazmadıkça şiiriniz, romanınız, öykünüz; sanatınız bütünlük taşımayacak.

*Yan tutmazlığınız çoktan seçti "yan"ını da, siz, o "yan"ın edebiyatını yapmadığınızı, şiirini yazmadığınızı söylüyorsunuz. "Ontolojik yan tutmazlığınızı" dillendirirken, ülkede hangi sistem kuruldu ve kökleşti, bir bakar mısınız?

*Gerçekçi estetiğin edebiyatçısı, nesnel gerçekliğin her an ilerleyen/değişen/dönüşen bin bir yüzünden/ayrıntısından birini tercih eder, onun özneliği bu tercihte işler, onu yeniden kurarak ilerler. Bireyci estetiğin edebiyatçısı, onu içine taşır, kendi özneliğiyle süsleyerek yazar. Bunu da edebiyatın gerçekliği olarak nesnel gerçekliğe ikame eder.

*"Bağrında gülünü dersem" / Kul Ahmet
Demek ki halk ozanı da "bağır" sözcüğünü "gül bahçesi" anlamına getirerek söz sanatı kurabiliyormuş. İmge mi demiştiniz!

*Pazar pazarında üç beş yemeklik almak için dolanıyorum. Pırasa ve havuç almak amacıyla bir kadının sergisine yaklaşıyorum. Kadın bir adamla konuşuyor. Hastalanmaktan, korunamamaktan, soğuktan bahsediyorlar. Kadın sözün bir yerinde "Arpalar gevredi artık." diyor. İçim aydınlanıyor. "Ne demek oluyor arpalar gevredi?" diye soruyorum. "Eh, artık yaşlandı." diyor. Bir daha, bir daha bağlanıyorum hem bu dile hem bu halk bireyine!

*"Kudurası çaylar bir yudum şu vermedi" / Bozdoğan Zeybeği
Bakınız, halk bireyi nesnel gerçeklikten yol alarak söz sanatı kullanıyor ve şiir kuruyor. Gerçekçi estetiğin yeteneği...

*Sözün abartılmışı şiir oluyorsa...

"Taş yanar gözyaşım yağdığı zaman"/Kırıkkale

*Bizim sağ cenahta ikâmet eden sanat erbabımız, cumhuriyetin kendilerine baskı yaptığını söyleyegelmiştir, ama başkaldırı/isyen sanatı yapmaya da hiç yanaşmamıştır. Bu nedenle de sahil olamamıştır.

*Cumhuriyetin bizi Batı'nın güdümüne soktuğunu söyleyen muhafazakarentelijansiya, kendilerini biraz sıkıp Kaşgarlı Mahmut, Yusuf Has Hacıp gibi temel eserler hazırlayarak Batılılara, onların bilim/felsefe çevresine ders vermeyi denemiyor da, ha bre Mustafa Kemal'e saldırıyor. Eliniz kalem tutuyor; Arapça, Farsça, Osmanlıca biliyorsunuz; Batı felsefesiyle haşır neşirsiniz; Batı dillerinden en az birine egemensiniz; yazmak için her tür olanağa sahipsiniz; Anadolu'yu, Fars ve Arap coğrafyasını gezip görmeniz için hiçbir engeliniz yok! Niye dönüp dönüp filozof olmayan, sadece bir "devlet kurucusu" olan Mustafa Kemal'i dilinize doluyorsunuz? Kant'ı, Descartes'ı, Diderot'yu, Robespier'i, Rousseau'yu, Montesquieu'yü, Voltaire'i, Bacon'ı, Locke'u, Condillac'ı, Berkeley'i ve diğerlerini yerle bir edin yazacaklarınızla, onların karşısına felsefe koyun! Böylece cumhuriyet de yerle bir olur, onun bütün zaafı da ortaya çıkar; biz de düşünsel anlamda ne kadar güçlü olduğumuzu anlarız.

*Şiiri şiirde, öyküyü öyküde, romanı romanda; resmi resimde; mimariyi mimaride; müziği müzikte... idealize etmeye/yalıtıma çabalyorlar. Hayatı hayatta idealize edemiyorlar/yalıtımlıyorlar. Çünkü hayat bütün farklılaşmışlığıyla suratlarına suratlarına çarpıyor. AVM'ye veya bakkala girdiklerinde, otobüse/otomobile bindiklerinde, para çektiklerinde/yatırdıklarında, doğal gaz yaktıklarında, kitap aldıklarında, televizyon kumandasının pili bittiğinde, kredi çektiklerinde... çarpıyor. İdealize etmenin/yalıtmanın mevcut sistemi beslediğini kavrayamıyorlar veya kavramaktan kaçınıyorlar.

Çıktı!

Fazla Elli

şiir

Altay Öktem

Mylos Kitap, İstanbul, 2016, 78 s

Çıktı!

Harnuplar Pürenler Arılar

şiir

Hasan Varol

kendi yayını, İzmir, Ağustos 2015, 64 s

MAVİ İĞNE

ENKAZ

Uçup gidebilsem güne
Karşılayanım olmadan
Dağın alnını süslese öfkem
Pasaklı bir sevdam kalır
Şizofren gülüşünde

1996-Salihli

SIYAHİ

Mavinin kurduğu yerde
Siyah mı damlar şiir
Sövgülük müdür göksel
Cümbüş altında uyuşan
Eylül

1997-Kırklareli

ARALIK DESENLERİ

-topal kargaya

şakası yok
kımlıdayın biraz
donmadan tutkunuz
uğultusu savruk
aralık desenleri
çizin kuytularına

1997-Kırklareli

MAVİ İĞNE

Mavi iğne
Getir aşkı
Dikmek için
Siyahî acımızı

17 Ekim 2009

YETİM

ay yetim
ve hâlâ yoksulum diyorsun
yeter!

16 Kasım 2012

AT

üzüntümden at yaptım
koşmadı
kuyruğuna tüy bulutu yapıştırdım
kırbaçladım

17 Kasım 2012

güneşe
kravat
takan
şair
olmak
isterim

18 Ocak 2013

AĞAÇLAR

Ağaçlar kökleriyle kovalayacak sizi
Elbette ağaçların yanında olacağım

27 Ağustos 2013

HAYAT

Yaramaz çocuklar gibiydi acılarımız ve mutluluklarımız
Ve gir içeri diyen bir öğretmen gibiydi hayat

20 Kasım 2013

PLATO

Üzüntüm kocaman dağ olmuş, tepe olmuş, plato olmuş
Mutluluklarım küçücük ova kalmış, şehir mutluluklarımıza
doğru büyümüş

27 Mart 2014

YAŞAMAK YÜKÜ

hayat nalları
d ö
k ü
l m
ü ş

yaralı bir at

23 Mayıs 2014

HATIRALAR

hayat halatlara bağlı
belki hatalara bağlı
hatıralar dedi...

21 Mayıs 2014

ŞİİR İÇİN BİLİNÇALTI PARAGRAFLARI IX

Oresay Özgür DOĞAN

"Tanrı'm beni zorluyorsun, çok yabancı bir zamana" Rilke.

Merhaba! Dostluk Edebiyatı, ne güzel, helva ekmek gibi!
Mandalla!

Acayip kötücül simge ve sembollerle kalp eriten şiirsel bir kavgayı, keşkeki pişmanlıklarla takviye edilmiş bir barış operasyonu sona erdiren üç kuruşluk dünyanın yeni sözcüklerini aralarına ileride ağa takılabilecek olası sevimli uyumsuzluklar için küçük boşluklar bırakarak birleştirirseniz ortaya şimdilik sevimli bir su kuşu çıkıyor. Mandalla!

Bu arada herhangi "bir şiirsel fırsata" yakalanmak ve şiirsel anların varyasyonlarına adapte olabilmek için yetenek yükleyici bir usta yanına çırak yazılın. Ona bir minnettarlık bağışlayın!
Mandalla!

Şiirsel geleceğimi göz önünde bulundurarak, feysbuk hesabım için konusunda uzman bir güvenlik şirketiyle anlaşmayı düşünüyorum. Sönsün bütün lirik kaygılar. Mandalla!

Kafeste fare besliyorum, şiirsel kedi alıştırmaları için. Hep kötücül sıkıntı işte! Mandalla!

Yasaklı şeylerden uzaktayım. Huyluyum ve kendimi çok iyi hissediyorum: Artık ezberden ama şimdilik ön adsız olarak, Nietzsche, Baudelaire, Shakespeare yazabiliyorum. Trypanosoma Gambiense ise cabası. Ayrıca Google'dan özenle seçtiğim Caravaggio, Alighieri, Jean Baudrillard, Jean-François Lyotard, Pierre Bourdieu ve de Cecilia Gallerani çalışması için de zaman ayarlamaya çalışıyorum. Listeye bizden de birkaç şahsiyet eklemeyi düşünüyorum. Umarım adını soyadını ezbere yazabileceğim birilerini bulurum. Mana eksik kalmasın. İnsanın yeni bir edebiyat ve sanat meşgalesi bulması ne güzel bir şey! Ayrıca "İyi Şiir" için bu tür çalışmalar da yapmak gerekir, diye düşünüyorum.

Tanrım, aklımda, İki kulak arası otoban. Günah dekontaminasyonu. Duayenler tarikatı. İcazet makası. Fevri davranış terbiyecisi. Kınalı Mobbing. Aylak kültüründe fotojenik alanlar. Bellek sopası. Ağacına hazırlanan aşı. Can çekişme seansları. Vahşi hayvan boyaları. Soyadından harf atan ilk kişi.

Bahçedeyim. İncir çekirdeğine kısa bir gezinti yapıyorum: Beş kilo şiiri, üç kilo özlü sözü, on kilo şiirsel yazısı olan var, görselini parlatan. Sensin sözcüklerin peygamberdevesi. Rende!

Her yoruma gizlenmiş saygıdeğer bir nokta var, parmağımı bekleyen. Bas belleğin ziline. Rende!

"Ben masum bi eleştiri yapmıştım, konu nereden nereye geldi. Beş dakika sonra olumsuz eleştirileri silicem olumlular kalsın." Diyen de var. Rende!

Bak, burada şiirlerindeki toplumsallığın yarı destan olduğu, tatlı tuzlu şiirsel bilgisi bildiriye yürüyen şairler de var, toplanmış geceye damga vuran. İmgelerinde yarım bırakılmış bir tufan ve telaş... Burada usanmış bir şiir tarihi var.

Ve sesleniyor kent ölüsü belgeli okura, [Hâlâ "Çorak Ülke"nin suyunu içen.] çıkarıp bir inadı iç avludan, "Büyük Aşk" diye süslüyor kara tahtaya. Rende!

Üleştir, bu sarkan kaba gürültüyü. Üleştir, bu ayrıcalığı yalnızlığımıza ey asil yontu!

Çok hoş görünüyorsun ve sıcaktır bıçağın ucunda tutkunun alegorik kıvamı, zapteden. Böyle işlenir deftere incili ustalık. Sonra belirir köşesinde bir keyfin kâhyaları ve kabuktaki örümcek, usanmış yara ve saçılmış nar taneleri. Belirir, düşünün notasında öğrenilmiş yenilgiler. Düş Görümlüğü: Salonda şiir ağacı. Balonla yolculuk ve çatık yüzlü çalar saat. Ah, bende yükseklik korkusu gülüşün. Neyse ya! Aşınayız işte!

Sonra aniden o karanlık anlaşılmayanı yüzüstü bıraktım ve merhametli kalbimde tertemiz bir sayfa açtım: İyiliği yansıtan arzularla kuşatılmış büyük bir kaprise. Sonra o kısır, büyük "Farkındalık": Kendine uzak düşene, betimlenmiş çaresizlik, sonra seni kaybettim, bulanların şiir namına.

Doğum zamanı. Sıkıntı olduğunda, doğum gerçekleşsin diye, hamile kadını, ebe ve diğer bir yardımcı kadınla birlikte, taşlı yolda, at arabasıyla, hem de yokuş aşağıya gezdiren bu sevimli ülkede, şairlerin ve yazarların "Sağırlar Diyalogu" muhkem yaratıcılığına, çoğunlukla birbirini överek ve parlatarak ve elbette önemli bir nedenle yeri geldiğinde bir bilgi sevgisiyle eleştirerek aristokratik bir yağmurluk dokumalarını da kendini merak eden ve kendinden korkan ve aynı totemi yıkayan sevgili şiir dostuna bahşedilmiş bir armağan olarak görmelisin.

Şimdi sevgili şiir dostu, sen bu satırları okuduğunda, çapraz bir pozisyonda, bir beşgen yalnızlığı atomlarına ayıracak; bir dörtgen şiirin içinde çiçek açacak; bir mavi tilki görünümünde bir üçgen süslenecek gecenin yatağına; bir onbirgen isimliklere bölünecek; bir u düzeni, bir konferans düzenini güçbeğenir bir ayrıcalığın içine çekecek; bir karahindiba romantik bir reçete yazacak şiir arayan hastaya; sen bu satırları okuduğunda kim bilir hangi sözcükler hangi yok oluşları yenilikçi bir anlayışla aşındıracak.

Bazı şiirler var: Bazı kalabalıklar, sesi soluğu içine kaçmış. Ama yine de şiir ve yine de kalabalık. Yani. Yokluğu da yokluk hani! Çözülüyor sevgiyle manalı bütünlük gölge oluyor olup bitenin üzerine. Sevgili sürgün, sen bu düş yapımı tatlı yorgunluğun çocuğusun.

Yoksa sen de mi ağaçtan düşenlerdensin: Önemli bir kafa travması, sonrası şairlik yazarlık. Neyse, şimdi daha eğlenceli ve ciddi konulara el atalım, şirazesinden çıkan: Yüzünü nereye çevirsen buyrukların kara alevi. Sonra biçim düşleri, hızın tutkusunu körelten. İşte ölçeksiz aşk, haritası çizilemeyen. Bak sana tuhaf gelen görkemli bu dokunuş, saldırgan bir ilahidir kara lekelerin cenaze trafiğine. Şimdi notlar al sevecen kovduğunda, sınırlı bir kontenjan dâhilinde özel cümleler yaz. Bekleyen kederlere uyansın ay. Alkışlasın seni kış uykusu bakışında şiirsel toplantı müdavimi birkaç kişi.

Veya Bazı Kerestetik Durumcuklar İçeriği: Sabahın köründe düşsel ve şiirsel bir itilimle görünüş fotoğrafını değiştirme kerestetitiği. Yeni bir geçim ve düşünüş biçimine örnek, ülkenin yarısını dinsel düşünüşün egemenliğinde toplayıcılık ve avcılık ekonomisine yamayan geriye marş kerestetitiği.

YALNIZLIK YAKIŞMASIN BANA

-bazen bir işaretir hayat

arsız bir gök toplanmış pencerede
kuşlar yalan haber geçiyorlar olasılık büyük
bir dilim kolonya kokusuna kesildi bahçedeki nehir
alınımdaki yazgıyı içirdim bugün suya
neresi orman olsa yalnız kalmış bir düşüncenin
neresi lanet bir şair küfürbazlığı
ellerimi orada kırmızı gördüm!

sen bir gülün sevgilisi olmaya git
tırnaklarını yeni kesti unutma hırçınlığım
gözleri yeni budanmış bakışlarla ne olsun aşk
bütün bilinen aşıklar iyi ölen garibanlardır
kavganın muhitini bilsam emin ol taşınırdım
yıkardım evleri yıkardım gözlerin enkazda öldürdü
biraz afyon vermeliyim çocukluğuma bekle!

ne zaman uyandın nedir bu leş gibi bezginliğin
sabahları kediler sevdim mahur adımlar elimde
saçların hangi sözcüklerle kirlenmiştir
hayat kaç kilometredir bir kedinin kalbinde
beni büyük aşklardan taşıdılar son anda
İstanbul çocuk, deniz biraz daha yaşlı
bu arsız gök müydü çatılarda asılmış kepaze
bu dingil sessizlik senden mi döküldü ömrüm

al bunları göğsüne doldur kadın şiir olsun
ben hüzün emmeye de bayılırım her şey bilir
bu dizede biraz İskender içtim biraz küçük, biraz martı
annemin sandığından sen çıktın sevindim
parmaklarımı bileylettim yüzünü iyi sevmem gerek
yoksa bir taş gibi heykel kesilecek kalbim
dur öyle, bana bir türlü yakışmasın yalnızlık
dur , aklımın yollarını tıka, beni imge edin
bir çocuk garanti şiir yazar artık!

ÇOKLU DERİNLER

içinden çoklu derinler seç kendine, oyun akıldadır
bir yer bulsa boşlukta ayağımı basacak dünya
sona gelince başa döneceği tutar alemden giden yolcunun
sonsuzu almayan benlik, taşır kendini ince sızıya

dünya döndükçe içlenen ve işlenen adem
mayasına demlenen çamur gönenir de testiye
yüreğinkendi kıyısına çarpar,bazen çatlak sızıya

açık uçlu yangınlar saklıyorum gövdemde
patlasa volkanım kanımdan sızırım ovana

Gecikmiş kur için gülümseyen sözce kerestetdiği. Upanishadçı
çilecilerle işbirliği. Zavallı ve korkunç bedeninin maddi istekleri
ve terbiye işleri. Kendine Makul Acı Çektiren Şairler Derneği.
Dört kollu imgeler yalvacı. Bağdaş kurduk bekliyoruz yeni
yazanları. Bu mudur: Budur kerestetdiği!

Sonra kopya çeken edebiyat. Yazılmış yazılacak şiirleri süsleme
ustaları. Yeteneğe doğuştan eğimli şövalye unvanı verilecek
şairler için liyakat sertifikası töreni. Sıcak şarap manifestosu.
Şiire soyunma odasında barbekü. Yol yordam gösteren kitaplar
önerisi. Yolu açık olsun. Lütfen devam edin. Paslaşan lirik
şöyleşiler edebiyatı için tuval üzerinde mavi köprü kerestetdiği.

Tarz oluşturma kursları. Hazır kafa işler. İşte 1 şiirimi
İngilizceye çevirmişler başarısı. Ve sıkı tutunma terapileri. Her
yazdığı şiir olan şairler için makul hoşgörü alıştırmaları.
Unutma, "Gerektiği kadar" yalnızca normaller içindir, nasihat.
Ve de şiir için olgunlaşma eylülü. Anlama ve kavrama yeteneği
için kimsenin göremediğini görme serüveni: Hep şiir için olan
şeyler kerestetdiği... Hoşumuza gidiyor işte, böyle şeyler!

Anlamı, hükmedebileceği klişeler çanağında kırbaçlı sözlerle
harmanlayıp kuşatan birbirine benzeyen adamlar zamanı.
İşleniyor ortak estetik yerleşik yarı romantic misallerle,
doyumlu kesikleri sıkı sıkıya avluya tembihlenen. Böyle
büyüyor eksik hüner, böyle büyüsün kendine yanılığın arayan
sayılar bataklığı. Böyle motive olsun bakışa ve algıya sınırlar
çizen. Böyle yazılın hassas imgeler gerektiren hassas görevler.

Böyle geçiyor işte eşikten korunaklı atraksiyon... Dokunsan
bozulacak büyüü!

Toplayıp ışığı renk körü bir dergilik edebiyat aşkıyla ciddi
sorunlara değinen düşünceni ki sen ona acımasız ve bencil bir
yoğunluk kattın, duyarlı mizacıyla fısıldamak için
dokunuyorsun ıstırap verici döngünün içindeki varoluş
korkularına ki küçük yaşamsal tükenmişlikler en güzel böyle
ifade edilebilir!

Evet. Her defasında umutsuzluğa farklı manalar katan
burkulmuş ürkünç bir karanlık var şiirlerinin içinde. Şahane ağır
şeyler, tınlı bir nezaket. Bir şarkılık sararmış aşklar, boşluklar
yağmurlar, fotoğraflar. İşte orada o müfredatlı arpalanmış
kalabalığa estetik sonuçlar için fişteklenmiş şeyler. Neyse ne!

Sonra anladım ki, bir filmi anlamak için başka bir filmi
seyretmek; bir şiiri anlamak için başka bir şiiri okumak zorunda
kalyorsun. Sonra başboş bir derinliğe çekildiğinde kavramaya
çalıştığın öznenin ve nesnenin biçimine ve ruhuna
bürünüyorsun.

Sonra bir övgü faşizmi. İncelikli olaylar, durumlar ve kader!
İşin zor! Ama olacak böyle şeyler!

Çıktı!

*Milas Ansiklopedisi Cilt II
Kasaba Sözlüğü*

inceleme

Halim Şafak Şanlıdağ

Milas Belediyesi Kültür Yayınları, Milas, Eylül 2016, 350 s

KIRSAL GÖLGE BÖLGESİNDE

– Söyle ŞİİR! --

Hüseyin KORKMAZ

!

Bir sürü şeyler, ıvır zıvır duygular çelişkiliğini sar sarmala! Saçmala içindeki türlü inceliği. İnci diye kutsa şu hüznü. Kendini tanı. Kendini şaşırt. Kendini şiir diye kalbime kışkırt ey hayat. Aşk ve dünya hamaratısın, haydi gerçeğe saygıda sen kusur et. Kusursuz insan yabancı, ilkeldir. *Şiir bilgidir, kurtuluştur, güç ve terk edıştır. Dünyayı değiştirebilecek güçte bir eylemdir şiir, doğası gereği devrimcidir: ruhun eğitilmesi ve içsel özgürlüğün yolu. Şiir bu dünyaya anlam kazandırır, onu yüceltir; bir başkasını yaratır. Seçilmişlerin ekmeği, lanetlenmiş lokma. Şiir ayırır birleştirir. Yolculuğa davet, yuvaya geri dönüştür. Esin soluk alma, beden eğitilmesidir. Hiçliğe haykırış, yoklukla yapılan söyleşi şiir (Octavia Paz)*

!!

Suyu betimleyen çöldür şiir; çölün aklına biriken kuşku duymusam diye çok mu haksızlık etmiş oldum şimdi susuzluğa. Sor beni bana, gölge miyim kendime neyim?. Kuma yazılan değil de, daha çok gelen dalganın kuma yazılanı silme olanağı başka bir acı verir bize; ümitsizlik durağında ben bir yolcu; şiir yola gelen gelmeyen türlü türlü sıkıntı! Ah gülmeler sonrası beliren ayrıntı: yâr ve yar iki ikilem. Diken saklı bu güller diyarında gözlerin şiir sıcaklığı ki; şiir, kalp soğukluğunu hep reddeder! Üşüyen kucaklar, ısıtır. Göz ve dudak; şiir yüklü birer bomba misali. İnfilak, paramparça oluş, bilirkşi okuyucuların çağırdığı ilk görgü tanığı sen misin ey gölgelikli sevgili!

Bu şeylerdeki tablo, her ne kadar da çok bugünün şiirine benziyorsa da, genel olarak, gün ağrısı bir kefen gibi bak bana, beyaz mı beyaz kalbimde şiir kanı'm! Ne çok katma değeri yüksek, şu öl'üm ve gül'üm imgesinin, sen de gör. Ah be gölge, kendini şaire aç ve içini kanat, durma!

!!!

Sıkıntı, acı ve ümitsizliktir onu besleyen. Dua, pişmanlık, tövbe, ilahi güce boyun eğiş, huzur bulma. Büyü. Yücelik, kabulleniş, bilinç-dışının yoğunlaşması. Şiir tarihi reddeder Nesnel çelişkilerin tümü onun içinde çözülür ve en sonunda insan, sadece ölümlü olduğunu bilincine kavuşur. Deneyim, hissediş, duygu, sezgi, yönlendirilmemiş düşünce. Üstün biçimde konuşma sanatı; (Octavia Paz)

İlmek ilmek ördüğümüz hüznün işi bin şiir için, altdudak birer mısra öp ve yarına dair kırsal gölgemi taşıyan gövdemi unutm! ilk rastlantıda sana şiir desem sevgili, seni ince ve zarif bir bir güzellik için seslendirsem; sen ki, iki lirik bakış iki asrı-1 saadet tümcesi. İlk görüştüğüme hazzı sorsam seni şiir diye. Ortalıkta gezen rüzgâr duysa, şiirden düşünse hep seni. Her şey şiirden olur dedi *sözustası oysa!* Desem ki yâryüzüne, göz-dil arası metaforlarım dizi dizi, sayfa sayfa ekmeği şaraba banma hatasıdır şiir!

Günahın uyarıcılığı ve şiirin bilge onuru ile karma bir idea saflığı şu yaşamalar. Birer ritüeldir aşk çıkmazında, ok ve kalp. Kalp ve kader iki çmaz; insan kendi kalbini eros oku ile vurmazsa imgesini bulamaz ki derim her şiirde. Kendimden sıklığımda içindim, şiir beni bulur her seferinde. Tutar omzumdan göğşe kaldırır. Hayatımı dirseğiyle dürter, uyandırır ölümsüzlük iksirini – aşktır, yitirmek!— ah şiir; gülü gülle tartmak değil de, gülü bülbülle şakıtmaktır en azından. Sahici, yaşama kat beni ne olur; söz ile kan bağımlı ilikledim iliğime; ben ki, bir yerde doğaya şiiracı-- şiirtad geldim. Yaradan ve sızdan kestim böylece tüm şiirimi, doğum günü pastamı keser gibi kesince nice hüznün dilimi, size ikram ederim dedim sonunda sevgili izleyici gölgeler.

!V.

Hem ete hem kemiğe bürüdüğüm anlam, hem de imge kıldığım nice varlık, hüznün zenginliğinde duru birer gözyaşı. Gözyaşı, konuşmak için neden arar, kendisine yer beğenir türlü türlü şiirde. Kuşa kur yapar aşk ile naz şiir şiir; bense koca bir tek başınalık güçsüz ve yalansız. Hasretliği eğitir söz söz, kelâm ederim yazmak ile. Say ki; kurak bir bulutum gökyüzüm hiç yok. Kaç kırlangıç ömrü kadar ömrüm pardon bozkırım var onu da sen hesapla! Ah, ırmak mı akarsu mu ne sayarsan say işte, o su mendil diler çıktığı göz için senden! Mendil ki; gülüş kırıntısı doluydu suya verilmez ki. Duy beni şiirim. İki metelik gözyaşına harcarsan harca şiir niyetine beni.

Bir sıkımlık barut gibi çılgılığım. Kesik. Yaban. Ölümlü. Beşik ile tabut mesafesi birer kanama şiir kesliğim. Ucu küt bir dil makası ile kesilirken dedim ki;

“Beni hoyrat bir makasla Eski bir fotoğrafı oydular” Metin Altuok

V.

Şiirler tuhaf yapıtlardır. Cins birer aynaya benzerler. Nesnel aynalarda olduğu gibi dış dünyayı yansıtan değil, iç dünyayı yansıtan aynalardır şiirler. Şiir bir edebiyat biçimi değil, şiirsel eylemle insanı buluşma noktasıdır.

İnsan hassasiyetini ölçüt alan kan ve candan yapıt kıldığımız şiir, salt yara ve kabuk işi. Yara ile kabuk arası duyduğumuz uğultuya kandıığımız içindir şiir, biz'den ben'e devamlı süregelir ve süregider. Şiir, kalbin ve gözün bir olgusu, kalbin orada'lıdır!

Bir kuytuda kendine yâr görmüş ve şiir bilmiş sayfa sayfa şiirömrü tüketiş! Sert damla birer hamledir şiir sularında kırsal gölge'niz demiş biri; o biri ki; biraz da kendine hüseyinçikmaz!

İki seçim arasındaki karşıt, şaşırtır say beni lütfen ey kabahat! Her şiire karşı çıplak, çok sesiz yakılan bir ağıt için söz bıçağını kınından soyup kendimi öldürsem diyorum; kanıyla sevişen bıçak olmak ve bir çift göz, kalem bir çift kaştan sonra ne zor-muş. Yarala beni durma, ey şiir!

VI.

Şiir henüz diri, sivri bir bakışa işaretlediğim sevgi tini. Sevgili. Utangaç. Gül koklamak varken diken biriktiren aşık. Ekmek için çırpınan yoksulluk. Kışın soğuk bir sokakta, sıcacık yüreği olan bir evde üşümüş bir kedi mırıltısı. Bu nedenle *“Şiir, varlık bilincine uzanmaktır.” der Georg Trakl.*

Şiir sıkıntısı çeken ince anlamlı gözler sözle bağ kurup, kördüğüm lirizmine tutunan ilke! Her iki dikkat kesliği olgularda birer kesit keser ki, dünyayı ve yaşamı şiirsel görme noktasıdır orası. Kesmek fiili, olgu lirizmine aittir. Şiirsel yan kendi biçimlerinde kalp ve göz oranı dolayında duygulanır. Bir güzel salınır, yürür gider sonra şiirde, o da bir kesittir. Bir tanrıca şiir, başında aşk tacı, o sen misin ki gölgelikli sevgili?

VII.

Boşlukta salınım için yedi atıf ve yedi kırık ayna iç içe yansır:

! Kırık bir kalp söz tutmaz; çatlak ayna çirkinini güzel yapmaz!

!! Kırıksık yüz ütü tutmaz; parlak ayna güzeli çirkin yapmaz!

!!! Kırıkpare atış kalbe ok atamaz; kalp, kırık bir kere kırık maşallah!

!V. Dağınık su yatak bulamaz; duvarda ayna yok, gitmiş bir çatlağa!

V. Hiçkırık, göç ninnisinde bir bebek; elinde ayna, yüzü gülmez ki!

VI . Karışık hüznün toparlamaz beni; aynam küs, bana bakmıyor!

VII. Şık bir zafer bulamaz aşk; ayna, çiviye yalvarır sonunda, kır beni!

24

Gece saat 24 gecenin sonu
Balkon sessizliği...
Gecenin yirmidörtten sonraki içliliği...

Sessizlik bürümüştü ortalığı
Kuşlar gibi uçmak: sonsuzluğa
Adının ne olduğu konmasa da

Biten yıllardan neler kaldı?
Kimsesizlik,
Kalbin kırıklarıyla;

Gençlik hayatta
Çiçekli dallar baharda
Mutlu mutsuz günler ardarda
İçin bir aşk yüzünden

Gittim yattım sonra
Havai fişekler kıvılcımlar saçarak
Eflatun, yeşil, kavuniçi, pembe
Gökkuşağı renkleriyle yanyana,
Şiiri gördüm,
Dizeler söylendi duydum rüyada

Mutlulukla uyandım sabaha,
Günün aydınlığıyla

Barbaros İRDELMEN

YALNIZLIĞIM

Yalnızlığımı
Sarar sarmalarım
Endişelerimden bir bere başına
Karamsarlığım, atkı boynuna
Hüzünlerimden bir palto
Giydiririm

Geceleri
Korkularımdan
Kalın bir battaniye üstümde
Sarınırım

Mevsim değişmez
Kış
Buz kar her yer
Soğuk ve sessiz
Yıllardır
Üşür
Titre içim

Yar gelsin
Baharı getirsin
Beklerim...

Küçükyağlı, 25 12 2016

SARKAÇ

puccini dinliyorum
estetize olmuş bir acı
çınıyor kulaklarımda
su sesi, bulutların geçişi beyaz
gülücüklerle gökyüzünden
bir kız çocuğunun sarkması
ve elleri zamana yayılan
toprak kokusu
pencere kenarlarında dizilmiş saksılar
bir kedinin gözleri öylece duran
henüz gece değil açığa çıkmış değil varlığın
devinen bir düşünce halesi
ara sokaklar arnavut kaldırımlar
kalaycılar çarşısı

durmaksızın akan bir ırmak
taşır ya gövdesinde biçimli bir dalı
kuru ve ıslak
zamanı kendi içinde doğurup
ve yoğurup akıttığını
yaratır bu suskunluğu

seni düşünürüm
salınır bir sarkaç şarabın esrikliğinde
dedemin baston bacağı
yerinde ve küçük adımlarla
durur öylece odada

kanatlanıp uçmak için
bekler mavi kuş
baharın dönüşünü
kırışmış bir yalnızlık yüzü
gözleri ağzı yinelenen şu hayat

iki bin on altı

Çıktı!

Çıril ve Çıplak

şiiir

Sina Akyol

Mayıs Yayınları, İzmir, Kasım 2016, 64 s

Çıktı!

Sütün Huyu

şiiir

Sina Akyol

Mayıs Yayınları, İzmir, Kasım 2016, 112 s

Osman Serhat ERKEKLİ

390. Hususiyet ile bu ülkede edebiyatçılar kariyerlerinin kölesi. Haydar Ergülen Batılı bir aydın gibi herkese dostluk düşmanlık ikileminin dışında objektif yaklaşmasını biliyor.

391. Murat Karacan ile ortak şiirler yazıyoruz. Bülent Güldal ile de yazmıştık. Bülent ile koştuk belki İslami denilen camianın dergilerinde yazmam yüzünden. Ne tuhaf Batı yüzyıllardır Doğuyu kamplara bölüyor. Batılı aydınlar hangi görüşte olursa olsunlar birbirlerine düşman değil.

392. Sevil Avşar canın sıkın dedi. Sevil'e açıklamadım sebebini, onun da kaygıları var. Biz kaygılarla boğuşurken Mustafa Öneş ölmüş. 74'den tanışırız. Haşim Çatış'ı bana o tanıştırmıştı. İyi adam iyi eleştirmendi. Az yazdı güzel yaşadı.

393. Ahmet Günbaş'ın yeni kitabı *Yırtık Yol* Hayal yayını olarak çıkmış. Bir zamanlar o söylemişti: Küsmeye hakkımız yok çünkü barışmaya vaktimiz kalmayabilir. Doğru dürüst bir arkadaş iyi şairdir.

394. Şimdiki şairler birkaç yılda bir kitap çıkartıyorlar. Unutuyoruz: Yahya Kemal bir ömür beklemişti.

395. Tavla muhabbetle oynanan tek oyun diyor Sevil.

396. Eski dost şairlerden Alper Özbek beyin kanaması geçirmiş.

397. Az yukarıda yazdım. O komünist, bu Katolik diye modern şiirin başlangıcında ideolojik ayrımlar başlamamıştı. Onlar sadece "şair" idiler. Şairin başına ayrı bir sıfat bana hakaret gibi geliyor.

398. *Akatalpa*'nın Ocak sayısındaki Mahir Karayazı'nın Gülüşü adlı şiiri çok iyi idi.

399. Dönüp dolaşp aynı şeyleri yazıyorum. Ben telefonu ve radyoyu çözemedim daha, televizyon bilgisayar hak getire. Uzayda ses, görüntü, bilgi taşınıyor, şimdi kablosuz taşınıyor hatta. Modern şiirin başlangıcındaki ustalarımız bunları bilmiyordu. Bugünlerde şiirin daha ileride olması gerekmiyor. Eski Yunan'daki neyse o. Deneysel şiire cevaz vermiyorum.

400. Bazı şeyleri sadece dillendirmek değil, düşünmek de ayıp olmalı; beynin namusunu kim sorgulayabilir.

4001. Ramis Dara günlükte ustamdır. Ondan bazı bölümler sunuyor, bana renk katacağını düşünüyorum:

15 Ekim 2016: Doruklar arasında gezindim bir dönem. Ya da öyle sandım. Ve sıkıldım. Alçakları merak ettim. Ne kadar alçalırsam alçalayım daha alçaklar vardı ve yarışmayı terk etmek zorunda kaldım...

17 Ekim 2016: Öglene doğru Ortapazar Caddesinden aşağıya yürüyorum. "...ci geldi, ...ci geldi" sözleriyle gözlerimi açıyor, kulak kabartıyorum. "Kestaneci"ymiş. Bir elinde terazi, bir elinde, sırtına iki küfe yüklediği atının gemi, asfaltın kenarından ters istikametinde yol alıyordu, kasketli bir ihtiyarcık. Yüzyılın Bursa'daki son görüntülerinden olmalı, duyguları depreşti bir an içimde...

23 Ekim 2016: *Bursa'nın Ufak Tefek Taşları* kitabımda sonbahara övgüler düzmüştüm. Artık mevsimlerle daha az ilişkili bir hayatım var. 'Pazar pazarı' dönüşü bugün sonbaharı biraz hissedebilmek için özellikle yaprakları dökülmekte olan bir park ağaççığının altına yere oturdum ve satın aldığım mevsim meyvelerinden tattım ucun ucun.

25 Ekim 2016: "Yolları gurbete bağlayan dağlar..." diye başlayıp "Sabah gülen akşam ağlayan dağlar" diye biten

AŞKIN BELLEĞİ

Nedensiz bir sevgi bu, ne ihsan ettin ki bana
Kokunun belleğine katamadım kokunu
Elini tutmadım doğru, ama yetti görmem
Belki konuşamadık içten, doyasıya, inci tanem
Ama dağılırken sözlerin, onları işitmem
Cilvelerin peşi sıra, su gibi sızıp gitmen
Doldurdu okyanusu, biricik balığım yokluğu
Sevgin öldürdü beni... Sanırım, evet bu yüzden

Açık etti aydınlığın, göremediklerimi
Sevgi dürbünü yakın etti, bilmediklerimi
Yeni algılar, duyuların nüfuz biçimi
Değiştirdi yeryüzünün ölgün, kahpe çehresi
Bir şey yırtıldı ve gözlerin, gözlerimmiş gibi
Sis kalktı, sanki hüznün toplanan bir peri
Gösterdi bir çocuğun sevincini, korkusunu
Her günün, geceye bir hediye olduğunu
Suyun meylini, emrin güzelliğine
Ve güzelliğine, bir işaret olduğunu her eylemin
Ateşin demire, demirin ateşe itaatinde
Bir incelik, bir arılık durduğunu
Yüzlerin üryan bir güzele tercümanlığını
Eşyadaki imayı sana, yan anlamı, dolayımı
Gösterip güç verdin ve güzellik varlığıma

Evet, işte bu yüzden, nedensiz seni sevmem.

Fatsa, 14.02.17

hicazkâr şarkıdaki safiyete oldum bittim şaşırdım. Benzeri bütün şarkılar aşk ayrılık ölüm, sonuçta insan üzerine sızlanıp dururken, burada alıp verilemeyen, dağlar. Salt dağlar. Saf dağlar.

28 Ekim 2016: Bir dönem sıklıkla gittiğim, sonradan şu ya da bu sebeple ayağımın kesildiği mekânlar; kentler kasabalar köyler, caddeler sokaklar sahiller, evler okullar kahveler... Ha oralar; ha yitirdiğim ya da yollarımızın ayrıldığı insanlar... Hatta mekânlar daha önde benim için. Çünkü onlar ikincileri kapsar, ama ikincilerin çoğu birincileri muhtemelen çoktan unutmuştur...

4 Kasım 2016: Bu kuşluk, Kaleboyu Caddesi ve Kalebahçe Sokakta yürümemin az yararını görmedim: İnanılmaz güzel mercan rengi bir sonbahar yaprağına dokunmak, surlardan fişkırان kekiklerin morumsu beyaz narin çiçeklerini koklamak, dallarda turuncu süs ampulleri gibi parlayan trabzon hurmalarını seyretmek, çiselemekte olan yağmurda karatavuk ve baştankara ötüşleri dinlemek. Şöleni, Cilimboz Deresine bakan mahalle kahvesinde çay ve simitle tamamladım.

7 Kasım 2016: Eski bir dostumla karşılaştım bugün, Ulucami'nin batısından aşağı doğru yürürken, kalabalıklar içinde. Ayakkabı tamircisiydi oturduğum apartmanın girişinde. Beli biraz bükülmüş, ama yüzündeki gülümseme artmıştı. Yaşadıklarını sözde okur yazar biri yaşasaydı yüzünün çift çarşısı gibi olacağından emindim. Boşuna sözde okur yazarlardan, yarı aydınlardan nefret etmediğim canlı tanığı oldu benim için, küçük dükkânında çevreye çaktırmadan rakılar içtiğimiz eski dostum.

TANRI'NIN YIKANMIŞ ELLERİ ÜZERİNE

bir kafayı bedeninden koparmak savaş değil
çocukların organları dağılmışsa ağlamak yenilgidir beyler
bir bardak açık çayın yanında sigara yakmaktan
ve öyküler resmetmekten başka bir şey gelmiyor elden.
anadolu nasıl da bereketli
doğuruyor kadınlar boşluk doluyor
gürbüz ve mutlu avrupalı çocuklar cıvıl cıvıl sesleriyle
geçiyorlar caddeyi
japonya'da güneşi bir kere batırılmışlar duyuyorum
bilmelerimiz her kış kurşuna diziliyor
soğuk kalbi dondururmuş
kimse kimsenin kalbine hoh demiyor
umutlarımız her kış
çocuklarımız her kış
merdivenlerimiz her kış kurşuna diziliyor.
alışmak beter güzel hanımlar
yine de ağlayabiliyorum
ortadoğu'da harap bir sokak
harap sokakta yıkık bir ev
evin içinde henüz sıcak beşik.

cinnet ordusu bu kahpe yortu
eziyor da geçiyor
yakıyor da geçiyor
şarapnel parçaları buluyoruz etinde hayatın
ayak sesinde ağıt.
insan unutmaktır güzel hanımlar ve beyler
bu kedersizlik ekmeksizlik kadar yıkıcı
üstelik dayanmaktır insan
yaşamın sırları ayaklar altında ve amerika sır değil
sır değil lobiler ve sanayici ağalar
bir çekirdeğe ağacı saklamanın ilmi kahredecek bizi
"biz" demek anlamını yitirmiş bükülüyor dudağım
insan soyuna ve soysuzluğuna üç kulhüvallahu okumalı
çukurova kadar yanık unutmalarımız üzre.

annemin ellerini kaybetmişliğiyle çözdüm düğümünü
dünyanın
o zaman gördüm basamakları inerken
ve öldüğünü ışığın yavaş yavaş.
dünya koca bir saksıydı inanıyordum
bunlar şiir değil beyler
güzel hanımlar şiir değil bunlar
inanıyordum hepsi resim
insan yazıyı hiç bulmadı hepsi resim.
kırlangıçları seviyorsan sinekleri sev
işte bütün kural bu.
ağaçların ve balıkların sırrını dinle
aklından bir ıstırap tut
bütün bırakışların rabbine bağışla.
kayışı kopmuş bu vebalı çağda
ameleler ölsün diye cilalı çizmelerinde lordların
yere yakın yapıyorlar barakaları
gökdelenlerin aksi içimizdeki tanrıyı kamçılıyor
yine de anlıyorum bir zaman sonra
kaybetmediğini bütün annelerin
ellerini
yüzlerini.

AYRISI AYRIK

Bu havalar ne güzel
Bulutları var sanki atlas mavi
Bacalardan gökyüzüne
Paraf atar gibi yükseliyor grisi
Hızla gözden düşürülüyor
Çatısındaki buğulu rengi

Say ki yerin dibine yakıştırılıyor sevgi
Ekmek elden koparılıyor, su hercai
Göldeki dinginlik dip
Narsistin kolları açılıyor
Aksini parçalıyor dengi

Kuşlar taraçalara kurşun taşıyor
Merhabalar sürgüne çıkarılıyor
Dile gelmiyor ayrılık
İyi niyetle yürürlükten kaldırılıyor
Adın, adım adım uzaklaşıyor
Peşine takılıyor kahvesi hüznün

Git denildiğinde kolları
Yanına bi tek kendini alıyor
Plastik bir kovayla
Ardından su gibi dökülüyor
Masanın üstünde yaslı kirpiği
Sana ince bir selam bırakıyor

avuçlarımda dolaşan tanrı katillerin ellerinde ölür
inanıyorum beyler her sabah buna üzülmüş şehrin çatıları
yeryüzünün bütün suları çatlar
kuşlar hüznümüzü taşır diyardan diyara.
birkaç kıştır dünyanın bütün kederleri karşığı parkta
beni her akşam her sabah
beni göğün kucakladığı bir balkonda
beni kainata açılan bir pencerede
eşyaya secde edilen ülkelerden uzağa götürdüler
bu gitmek kimin arayışı güzel hanımlar?
haritalar sözünü yitirmiş bir koku
resmini çiziyorum kelimelerin
insan soyunun bütün ötekilerine ithaf
kayıp ikindilerinde ömrümüzün.

ağlamak yenilgidir diyor bir baykuş
her akşam gözlerimi siliyor
her sabah yeni bir resme başlar gibi kalkıyorum güne
halklar ve halkalar arasında bir yerlerdeyim
ve artık anlıyorum
neden yıklar tanrı ellerini narı yarattığında.

4 Ocak 2017

EVİNİ TERK EDENİN ŞİİRLERİ

I
Kurtul prangalarından ruhum
Hiçbir istasyonda durma
Bırak zambaklar kanasın
Dalga boyunu unutsun
Tertemiz kokan çiçeğimsin
Çalışkan değirmenim

II
Kuzgunlar mığlıyor
Bitiştiriyorum umudumu gelmeye
Merdivenleri yalın ayak çıkıyorum
Boğazımda kan lekeli çakıl taşları

III
Kimin penceresi açık düşlerimde
Kapımın önüne yığılanat kimin
Ben sırrımı bir kayısı çekirdeğine söyledim
Başında bekliyorum şarkılarımın

IV
Evcil bir kelebek omzuma kondu
Ona saati fisıldıyorum
Akvaryumun suyunda bir devinin
Kalbimin kirislerinde titreyiş

V
'Kimsin ben' diye soruyor saralı yaprak
Çocukluğumun kıyısında parmak izlerim
Bir kulübe çatıyorum alelacele
Sancağını boyuyorum öfkemin

VI
Balıkların anımsadığıdır gün doğmadan
Rüyalarımın içinden sessizce geçen arslan
Parmaklarımın avuçları senin olsun
Yeniden çarmıha ger herakşam

VII
Suyumu yudumluyorum parolam barış
Saçlarımı havalandırıyor kartal rüzgâr
Dağları imzalıyorum insanlar sevişirken
Kapısız evlerde uyuyorum gözleri açık

GÖKKUŞAĞI TONLARI

hayır uzun sürmedi sana âşık olmam
henüz ilk görüşte
zaman küçüldü
ve uzaklaştı ufuk
kayıplara karıştım
yol boyunca dağıldım kalbinin hecelerine
senin için doğduğumu anladığım zaman

baharların üzerine düşen yapraklar gibi
yeniden geldim sana
yaprakların üzerlerine düşen çiy taneleriyle
gülüşünle tomurcuklanan gamzelerinle
sarıdan yeşile.., kızıl yangınlardan kahverengiye
fosilleşmiş kanatlarından nasıl sıyrılırsa pervane
bak işte her şey senin için böyle
bu gökkuşağının altında
döne döne
döne döne
döne döne

Ahmet Şerif DOĞAN**ALTI**

Kalktığı bardak içine kırıldı
çay hüzne dem verdi
masa, masa da değilmiş
haaa!
altı üstü ölüm hoş gelmiş
hoş gider
ne de olsa her kim ki kalıcı

Küllüğü omuzladığım gibi
dört şartı ile gömdüm
içine cehennem kanseri söndüğü yeter
tespihim kırmızıya yanar

Elim kedere gebelendi
elime kimin eli değdi

Yayın Yönetmeni	: Ramis Dara	Katkı Payı	: 25 TL.
Prodüksiyon	: İhsan Üren, Z. Ersin Erdem, Yalçın Oğuz, Halim Çiftçi.	Posta Çeki ya da Banka hesabı:	Ramis Dara adına açılmış; 6025702 numaralı Posta Çeki hesabı ya da Yapı Kredi Bankası Mudanya şubesi (567) Hesap No: 72092839 IBAN: TR370006701000000072092839
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Zühtü Engüdar (Alipaşa Mah. Konuralp Cad. Karnur Apt. No: 22 D: 3 Osmangazi- BURSA)	Baskı	: Akın Erim Matb. Hocalizâde Cad. 7/27 Setbaşı - BURSA
Yazışma ve posta kargo adresi	: PK 68 16361 Ulucami - BURSA		
E- Posta	: akatalpa@hotmail.com		
Yayın Türü	: Yaygın süreli yayın. ISSN 1305 - 7685		

Ocak 2000'de Bursa'da Ramis Dara, Melih Elal, Serdar Ünver, Ali Özçelebi ve arkadaşları tarafından kurulan şiir ve eleştiri ağırlıklı aylık edebiyat dergisi *Akatalpa* (www.akatalpa.org), şair ve yazarlarının bağışladıkları telifler ve bazı şiir dostlarının sürekli katkısıyla yayımlanmaktadır.